

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

Oprechte Onderwijs van de

Letter - Kunst /

Bequaem

Om alle Persoonen / soo Mans / Vrouwen
Dochters ende Jonge Gesellen / als alle andere aen-
komende Scholieren in korten tijt wel ende volko-
nelijck te leeren spellen ende lesen : alwaer 't oock dat
se in hare jeugt noch A. noch B. geleert en had-
den / gelijk men sulchs (die dit Boeckken
sulen doozlesen) breeder hoozen sal.

Ten dienste van alle ghemeyne Schoolen ende
School-meesteren.

Uytgegeven door C. D. van NIERVAERT.
Van nieuws obersten / gecorrigceert / met veel breemde
namen en woorzen vermeerdert.

TOT DORDRECHT.

By de Weduwe van Isaac Reyers, Boeck-verkoop-
ster / woonende by de Dirsch-Mart / 1670.

Salomons Ghebedt,

Prov. XXX.

O Vervloedigen Rijckdom noch Armoede groot,
En wilt my Heere op deser Aerden niet
geven,

Ick mocht u versaken door groote noot
Seggende: Waer is de Heere gebleven?
De overvloedigheydt doet den Mensch
sneven:

Want de Rijcke komt swaerlick ten Hemel binnen,

Maer, Heere, want ick op der Aerde
moet leven,

Soo laet my matelijck mijn nootdruf
winnen,

Gy kent de broosheyt van mijne sinnen:
Rijckdom verheft, Armoede maect
droeve,

Dus geeft my alleen, Heere, dat ick
behoeve.

F I N I S.

Oprecht Onderwijs van de
Letter-konst.

A a b c d e f g h i k
l m n o p q r s t
v u w x y z / et.

A z b y c r d w e v f
u g t h s i l ij k l t r
f t l q m p n o a.

A a b c d e f g h i k l m n o p q
r s t v u w x y z.

A B C D E F G H I K L M N
O P Q R S T V W X Y Z.

A B C D E F G H I K L M N O P Q R
S T V W X Y Z.

A a b c d e f g h i k l m n o p q r s t v u w x y z.

Onse hulpe zy in den Name des Heeren : die Hémel
ende Aerde geschapen heeft , Amen,

In Onse **A. B. C.** hebben wy 24 letteren / als te
weten : a b c d e f g h i k l m n o p q r s t u v w x y z.

Deze worden gedeelt in Vocalen, Liquiden ende
Consonanten, d'welck men mach also vertalen ; klink-
kers/half-klinkers/ende mede-klinkers.

De Vocalen ofte klinkers zijn dese : a e i o u y.

De Liquiden ofte half-klinkers zijn dese ;
l m n r f.

De Consonanten ofte mede-klinkers zijn dese :
b c d g h k p q t v w x z.

De klinkers worden alsoo genoemd/ overmits zy
de woorden haer klanck geben.

De half-klinkers worden alsoo genoemd/ om dies
wille dat zy oock ober al uytgesproken worden / doch
soetelijcker dan de klinkers.

De mede-klinkers worden alsoo genoemd / uyt
oorzake dat zy haer geluyt ontfangē van de klinkers
die vooz haer staen ofte na haer volgen.

Onder dese stomme ofte mede-luydende letteren/
zijn de twee leste dubbel-letteren / te weten x ende z/
want de x doet so veel als es/ en de z doet so veel als st.

De f wiert mede onder de half-klinkers getelt/
maer in kracht en is sy niet meer als een stomme of
mede klinker.

De h en werdt vooz geen letter gerekent / maer
dient ons alleen vooz een Aspiratie, ofte blasinge.

De j gesterkt/ die van sommige je geheeten wort/
en is geen klinker/maer blijft altydt mede-klinker.

De Ypselon ofte Y is mede eenen klinker / ende
alimmermeer stom.

NOTA

NOTA.

Daer zijn twee letteren / die den mont ontsluypen
In 't uyt-spreken te weten / b. ende p.

Daer is een letter / die den mont sluyt in 't spre-
ken / dat is / m.

Daer is een letter / daer van de tonge lissyt in 't
uyt-spreken dat is r.

Daer zijn hier letteren / die de tonge tegen 't ge-
hemelte des Monts boen slaen / eer men die begint te
noemen / ende zijn dese d i n t.

Voorts kan men lichtelijck mercken hoe men alle
andere letteren behoort uyt te spreken.

Wij hebben wy noch Diphtongen, die worden ge-
maecht van twee verscheyden klinkers / als volghyt /
ae / ofte ay / eu / oe / ofte oy / up / te / Et.

Wij hebben oock Abreviatien, oft verkortzels / te
weten / ā. ende doet an / ofte am / ē. doet en ofte em.
ō. doet on. ofte on. ū. doet un. ofte um. ende soo
hoort.

Item Kon. Majest. stelt men voer Koninghlyche
Majestejt. Prin. Excell. staet voer Princelycke Ex-
cellentie. m3 voer met / n3 voer niet / h3 voer het / d3
voer dat / ende veel meer andere die u d'erbarentheyt
wel leeren sal

Hier na volghyt nu de verklaringe der Distinctien,
ende Punctuatien, die in onse Nederduytsche schriften
geobserveert worden.

/ Dit wordt geheeten Comma oft Virgula, ende is
een affsnijdinge tusschen heel korte redenen / woorden
ofte namen.

: Dit heet men Kolon, een lidt van eenige sententie
waer mede onderscheyden wort de helft / derde / oft
vierde-deel van eenigen geheeten sin.

! Dit heet men Interogatio, altijd staende aen't eynde van eenige vragende reden.

() Dit heet men Parenthesis, beslyp'tende een reden die in de materie verswoegen, ende oock by haer selven herstagen kan worden.

' Dit heet men Apostrophe, toonende de wegh-neminge ofte verswijginge eener Vocalen of klinker, als / d'een / d'ander / d'welck / d'minste / &c.

- Dit heet men Copulatie, ofte verbindinge/ waer mede men somtijds twee woorden aen malkanderen hanght ende verbint.

• Dit heet men Devisie, ofte deelinghe / ende wordt altijd gestelt aen het eynde der regulen/aen halbe ofte onbolle woorden.

• Dit heet men Punctum, oft punctt / te kenften gehende het slot ende den uytgang van een geheelen sin in de materie die men is schrybende.

Om nu onderwijs van spellen te doen met de booz-berklaerde Letteren/ soo sullen wij hier eerst stellen de Sillaben van klinkers booz Mede-klinkers / als volght:

Ab	eb	ib	ob	ub
am	em	im	om	um
as	es	is	os	us

Mede-klinkers booz-klinkers.

Ba	be	bi	bo	bu
ga	ge	gi	go	gu
ra	re	ri	ro	ru

Klinkers-tusschen twee Mede-klinkers.

Van de Letter-konst.

7

bal	bel	bil	bol	bul
gam	gem	gim	gom	gum
tas	tes	tis	tos	tus

**Dolght soo Vocalen als Consonanten/
hoor ofte achter gaen.**

Ab	ba	ca	ac	da	ad	fa	aff	ga	ag
ha	agh	fa	af	ka	ak	la	al	ma	am
na	an	on	no	pa	ap.				
Qua	ge	qi	go	qu.					

Letteren

On
se
Va
der
die
daer
zjt
in
de
He
me
len
Ghe
hep
licht
wer
de
dp
nen
Na
me.

Syllaben/

On
se
Va
der
die
daer
zjt
in
de
He
me
len
Ghe
hep
licht
wer
de
dp
nen
Na
me.

Woorden/

Onse

Dader

die
daer
zjt
in
de
Hemelen/

Geheplight

werde

dpnen,

Name.
Ende

Oprecht Onderwijs

Ende alsoo boort / waer upt nu een on-erbaren
Scholier volkomelijck ver staen kan/wat een Syl-
be te seggen is.

Merckt nu wel neer stelijck op 't gene
hier volgt / ende leert de krachten en
de resonantie der letteren / wat een letter
doet / ofte wae twee letteren doen kunnen/
wat e ofte ee doet/wat i ofte n ofte ij ver-
schillen/wat o ofte oo boort klanck hebben/
ende wat men met u ofte v ofte w spellen/
kan/als hier volghet/

Maen	14 Stercken/	Bocken	19 Stricken
Maen	Heft	Boecken	Strijcken
Mannen	Heeft	Woorden	Linnen/
Mannen	Ben	Woorden/	Linnen
Was	Been	Knoopen/	Daer
Was	Dijf	Knoppen/	Daer
Waen	Wijf	Koopen	Keerffen
Waen	Weeren	Uopen	Keerffen
Sachen	Werren	Bloepen/	Billen/
Saken	Bleck	Lot	Billen
Ballen	Bleek	Loot	Wit
Balen	Winden	Heur	Wijt
Krammen	Winden	Heur	Mijn
Kramen	Winnen	Geropen/	Mijn
Besten	Wenen	Geropen	Bus
Besten	Komen	Boort	Buss
Heeren	Kommen	Boort	Rissen
Herren	Verbullen	Boort	Rissen
Strecken	Verbullen	Hoet	Rissen

Van de Letter-konst.

9

Dies	Dupten	Schelen	Blms.
Des	Putten	Schellen	Denne
Potten	Mus	Stecken	Grippen
Pooten	Mups.	Steken	Grippen
Queren	Scheuren	Pijpen	Wicken/
Deuren	Schüeren	Piepen	Whicken.

Merckt wel op 't onderschent tusschen

W ende W / ende u / uren upl.

Weren	Wijt	Dupl
Weren oft warren	Wijt	Wijl

Ende veel meer ander deser ghelijcke.

**Merckt hier dat men ph voor een f
moet pronunceren.**

Philippus	Philistea	Orthographia
Stephanus	Philadelphita	Phllemon
Zophanias	Propheten	Philipensen
Pharao	Phariscen	Philisophen
Joseph	Teophrastus	Philosophije
Euphrates	Edulphus	Theophilactus

**Hier pronunceert men t voor een c in de
Ieste Spllabe / als**

Predicatie	Malltie	Edisitte
Gratie	Perfectie	Suspittie
Excellentie	Excusatie	Subjectie
Reberentie	Penitentie	Coorrectie.

Hier pronunceert men C als k.

Cranch	Comen	Cruppen
Cozen	Coopen	Crabben
Const	Climmen	Calberen

**Ende 100. andere deser gelijcke / maer hier van
genoegh tot een ander tijdt.**

Merckt Dochters en Jonge gesellen,
Dees navolgende namen wel te Leeren spellen.

A.

Adam
Abel
Abraham
Abzaen
Alexander
Aristoteles
Ambrosius
Aurelius
Afferus
Achilles
Aeneas
Anselmus
Adolphus
Anthonius
Anna
Agatha
Adriana
Abigael
Aminadab
Abia
Abacuc
Achaz
Amos
Ammon
Abdias
Apelonta
Achim
Arpharad
Albertus
Amelis

10

Arminius
Arnoldus
Assisteert
Achtervolgende
Arabische
Aenbechtige
Authentijcke
Administreren
Achetophel
Apostomatte
Akinestata
Aenhangende
Alder-bol-ho-
mepste
Alder-klærste
Alder-gemeen-
samelijckste
Anthropomor-
phyten
Achanasp
Abancert
Abdijfen
Ambassaet
Asiaens
Aparentie
Assistentie
Atheisten
Apostaten
Apostatijck
Apostolijck (pen
Aerts-bisschop-

B.

Bartholomeus
Balthasar
Benedictus
Bonabontura
Bernaert
Boetius
Boudewijn
Britus
Beatrix
Blancefleur
Bellona
Boas
Benjamin
Baal
Balaam
Banafas
Barechafas
Barnabas
Bathuel
Barbar
Ballingschappen
Bannissementen
Blamatie
Beschaeutheit
Berrappen
Boschen
Booswilligheyt
Beschickinge
Brecht-vaders
Bespottende
Beschul-

Beschuldicht
 Beswaringe
 Beslimmende
 Betrachten
 Bitterhepdt
 Booshepdt
 Bourgoignous
 Brandenborgh
 Bellerminus
 Bisschoppen

C.

Christaen
 Carolus
 Cornelis
 Clement
 Cleophas
 Coenraet
 Chrysostomus
 Cyprianus
 Catharina
 Cecilia
 Cleopatra
 Cassandra
 Cephas
 Crispijn
 Celestina
 Caesar
 Casparus
 Catm
 Cornelia
 Cicero
 Catpbigheyt
 Campioenen
 Conscientien

Cathones
 Cretische
 Campaignen
 Condemnatie
 Curateurs
 Charitaten
 Concluderen
 Curatie
 Collatie
 Chzistelijck
 Catzenelleboge
 Committerende
 Chathago
 Courtisanen
 Cincius
 Capitolum
 Collusten
 Cominiffien
 Cheurbozstolijck
 he
 Commotten
 Chastilfon
 Constantinopol
 taensch.
 Canonijcke

D.

David
 Dantel
 Diderick
 Donatus
 Demosthenes
 Diogenes
 Dionpsius
 Domitianus

Deboza
 Dianira
 Valida
 Dina
 Diana
 Darius
 Damnes
 Doratheia
 Datham
 D' aldertraegh
 ste/
 Dienst-maegh
 den/
 Bronckenschap
 Bronckaert
 Bronckerffe
 Discipel
 Disciplien
 Discipulen
 Deughdsam
 hepdt/
 Deughdsame
 Deutecum
 Deposanten
 Disponerende
 Desperatte
 Descriptte
 Deelachtigh
 D'admiraliteyt
 D'elementen
 D'exercitie
 D'Israeliten
 D'authorteyt
 Differenten
 Depu-

Oprecht Onderwijs.

Deputeren	Exercitien	Bijzrecht
E.	Escaurus	Bregorius
Emanuel	Extimeren	Billis
Eſafas	Creopifche	Braert
Ezechiel	Cendrachtelijc-	Braert
Erasmus	ken	Broffele
Euzebius	Cenparighlijck-	Betrucht
Epiphanius/	ken	Bilbertus
Eberardus	Cenfaemhept	Bideon
Eba	Cenfaemen der-	Boltath
Elisabeth	handt.	Becomponeert
Emerentiana	F.	Beremonſtreert
Elcana	Franciſcus	Beaſſiſteert
Eubulus	Ferdinandus	Beduerende
Eleazar	Fortunatus	Befamentlijc-
Ezechias	Felix	ken
Elſarin	Floris	Getupgeniffen
Epifcopius	Firminus	Befanten
Enathan	Foreſtus	Becozrigeert
Erneſtus	Fabiana	Bementioneert
Ephraim	Fulbina	Beneralijcken
Eſau	Flora	Be-examjneert
Eſdras	Francina	Becozrumpeer-
Excuffionis	Frequenterende	de
Exceptien	Fatseneren	Beaſſerioneerde
Executeren	Figuren	Berecomman-
Executie	Francolſche	deert
Euripides	Falcidia	Berepnight
Euangelium	Franthec	Bzaeſſchappen
Eenichſints	Familiarelijken	Bzoentingerlant
Erffgenamen	Famillariſtept	Bconſtitueerde
Exploctier	G.	Beadmittleert
Extraordinaris	Gabriel	Beobidieert
Emblemaes	Gratianus	Befludeert
		Bele-

Gelegenheyt
 Geconcipieert
 Godvuchtige
 Genoeghlijcke
 Gulligheyt
 Geinjureert
 Geprefigeerde
 Geinponeert
 Goeddadigheyt
 Geblameert
 Genatureert
 Geintrefseert
 Gecommitteert
 Geloofweerdighe/
 Ghyerfche
 Gerequireert/
 Gequalificeer-
 ste/
 Geresolueert
 Goubernement
 Gelicentieert/
 Gecommitteert
 Gavamina
 Geadbanteert
 Geexpireert
 Geaccordeert.

H.

Helias
 Hieronymus/
 Hugo
 Huprecht
 Hendrick

Harman
 Hillebrant
 Holophernes
 Horattus
 Hplartus
 Hector
 Hercules
 Hypermeſtra
 Hillegont
 Heſter
 Helena
 Henoeh
 Hiob
 Hooverdige
 Houwelijcken
 Hechteniſſe

I.

Ieſus
 Joannis
 Jacobus
 Iſraël
 Joſephus
 Iuſtinus
 Iuſtus
 Iſaac
 Iſocrates
 Iſidorus
 Iuſtus
 Iſon
 Iſper
 Iſabella
 Iaquemina
 Iudich
 Juſtina

Iaphet
 Jeremias
 Jephtha
 Joachim
 Jonathan
 Joſophat
 Inwendigheyt
 Inwendighlijc-
 ken
 Inwendigheden
 Italiaenſche
 Ioden-genoeten
 In-groept
 Interrogatorium/
 Ignorandt
 Juſtigatie
 Illatie
 Inſſammatie
 Imperfectie
 Impoſtineus
 Inchtmerde
 Juſticien
 Inſtructionen
 Interceſſe.

K.

Karolus
 Killanus
 Krantius
 Klaudianus
 Kommer
 Katharina
 Kaſſandra
 Kunera

Klara

Klara
Kattvighhepde
Klachtiger
Koningrijcken
Krachtiger
handt.

L.

Lucas
Laurents
Lazarus
Lodewijck
Lambrecht
Levinus
Lucretia
Levia
Leonardus
Leonora
Lydia
Loth
Lasteraer
Lasterlijcker
Luxurieus
Luxurieusheyt
Leckerlijcken
Langhstieven-
den

Manterfanten
Macedemonien
Michtveerdigh-
hepde
Mijdsaemhepde
Mycentaet

M.

Mattheus

Marcus
Michiel
Marimillaen
Melchior
Melchizedech
Metridatus
Mordocheus
Milindus
Martinus
Mepdas
Mels
Martha
Maria
Magrita

12

Mephiboseth
Moses
Magdalena
Miserabelijck
Maggalanica
Muyttinge
Midde-weeghs
Monstreren
Medoogende
Mommorancp
Maerschalk.

N.

Niclaes
Nicodemus
Nebuchodonosor
Nestor
Nicanor
Npnus
Neander
Neptunus

Narciscus
Nlobe
Nathanael
Naasson
Nathan
Nakomelingen
Neder-duytsche
Naziansent
Na-roepinge
Nimmermeer
Negotieren
Neer-legginge

O.

Octavianus
Odulphus
Olivier
Otto
Ononia
Olympias
Octavia
Ozni
Oseas
Ostam
Onstraffelijck-
hepde (de
Onderscheppen-
Ongeschichte-
lijckhepde
Onmanterlijc-
hepde
Onachtsaem-
hept
Ongebepnsdig-
hepde
Onupt-

Onuytputtelijck
Onbersoenlijck-
heyt.

. P.

Petrus
Paulus
Philippus
Pontiaen
Patrieus
Pantagrueel
Pythagoras
Palina
Pzonelle
Penelope
Ptolomeus
Plutarchus
Phares
Philosophelijck
Proprieteyt
Presuponeren
Pelgrumagie
Perfectie
Predestinatie
Paraspomenum
Proporzioneren

Q.

Quintianus
Quadratus
Cuterus
Quincius
Quintinus
Quartilla
Quinctiana
Qualiteyten

Quantiteyten
Questiense
Quaetwillig-
heyt
Qualijck-spre-
kende
Quaet-gesel-
schap.

R.

Rodolphus
Ranzobius
Rochus
Rombrecht
Repnier
Roelant
Raphel
Roffetus
Richard
Rebecca
Rachel
Raguel
Ruth
Reberentelijcken
Renunciende
Redamatie
Rechtveerdig-
heyt
Residerende

S.

Salomon
Sampson
Sebastiaen
Samuel
Sprmon

Silvester
Socrates
Sapho
Susanna
Sandvyn
Sulptia
Sara
Sedechtias
Sacrasitie
Subtylheyt
Subfigueren
Silentium
Saffaraen

T.

Thomas
Theophilactus
Tertulianus
Theophrastus
Theodozus
Titus
Timotheus
Theophilus
Tantilus
Tubal
Tpherius
Tula
Tatia
Tisphon
Thamar
Tobias.

V.

Virgilius
Vederijck
Valentijn

Vespa-

Despasianus
 Valerius
 Urbanus
 Artas
 Veronica
 Venus
 Ursula
 Vasthi
 Ariel.

W.

Willem
 Wpnant
 Wouter
 Wencellanus

Walraben
 Walbozcht
 Waldamia
 Willempna

X.

Xenophon
 Xantes
 Xerxes
 Xenocrates
 Xalberius
 Xenophontes
 Xantippe

Y.

Ysebius

Yperius
 Ymeneus
 Ysbrant
 Yda.
 Ypsiphile.

Z.

Zacharias
 Zacheus
 Zenon
 Zophitus
 Zenobius
 Zebedeus
 Zilpa.

Verscheden Ampten ofte Ambachten.

Boeck-Drucker	Goud-flager	Krupdentier
Boeck-binder	Beeld-snyder	Wettewarter
Boeckverkooper	Figuer-snyder	Walckentier
Backer	Munt-meester	Herbergier
Brouwer	Zepi-maker	Financier
Bier steker	Schermmeeester	Boortier
Medicijn	Schryber	Wetselaer
Chirurgijn	Schoen-maker	Zepi-drager
Apoteker	Schilder	Messe-maker
Quacksalber	Schipper	Doede-maker
Schryjnwercker	Schalte-decker	Paelde-maker
Timmerman	Steen-houwer	Wyl-verkooper
Gout-smit	Swoert-beger	Plupm-strijcker
Zilver-smit	Zeep-sieder	Busschieter
Juwelier	Sadelmaker	Kleer-maker
Diamantsnyder	Hobentier	Land-meter
Steen-slijper	Kassier	Tinnegietier

Kettel-

Ketel-baeter	Ros-tupffcher	Paper
Kramer	Lijn-draeper	Weber
Wiffcher	Blees-houtwer	Sareel-maker.

Namen der seventien Provincien.

Gelderlandt	Venegouwē	Goeningen.
Lutzenburgh	Hollandt	Mechelen
Vlaenderen	Zeelandt	Ober-Œffel
Limbozgh	Ramen	Wrecht
Artops	Zutphen	Brieslandt.
Wabant	Walckenburgh	

Namen van sommige Rijken
ende Landen.

Engelandt	Doorzwegen	Mesopotanien
Duytflant	Egypten	Deenmarcken
Franchrijk	Loombaerdpen	Sweden
Italien	Hongarijen	Bohemien
Spangen	Barbarijen	Prussen
Oosten-rijk	Turckijen	Polen
Walfland	Arabien	Westphalen.

Sommige vermaerde Steden.

Jerusalem	Straesbozgh	Rimbweger
Bethlehem	Franchfozt	Middelbozgh
Bazareth	Paris	Haerlem.
Constantinopolen	Keulen	Brussel
Romen	Bazel	Leeuwarden
Venetien	Danwojck	Amstelredam
Milanen	Wien	Rotterdam
Neurenburgh	Lupck	Dordrecht
	Antwerpen	Alckmaer

Sta

6 Staberen
Gent

Sprecht Onderwijs

Brugge
Mechelen

Leiden
Breda.

De namen der seven bype konsten.

Grammatica
Dialectica
Rhetorica

Musica
Arithmetica

Geometrica
Astronomia.

De seven dagen der Weke.

Sondagh/
Maendagh
Dingsdagh/

Woensdagh/
Donderdagh

Vrydagh/
Saterdagh.

De seven Planeten.

Saturnus
Jupiter
Mars.

Sol
Venus

Mercurius
Luna

De seven Metalen.

Goud/Zilver/ Yser/Kooper/ Tin/Loot/ Quitsilver

De vier getijden des Jaers.

Den Lenten/ Somer/ Herfst/ Winter.

Namen der vier Evangelisten.

Matthens Marcus/ Lucas/ Joannes

De vier Winden der Wereldt.

Oost/ West/ Zuyde/ Noorde.

De vier deelen der Wereldt.

Europa Asia Africa America.

De vier Rivieren des Paradijs.

Nilus Phison Euphrates Tigris.

De vier Complexien des Menschen.

Sanguinus Fleumaticus Melancolicus.
Colericus.

De twaelf Maenden des Jaers.

Januarius.	Majus	September
Februarius	Junius	October
Martius	Julius	November
Aprilis	Augustus	December.

De 12. Teekenen van den Zadiack.

Aries	Canter	Libra	Capricornus
Taurus	Leo	Scorpio	Aquaris
Gemini	Virgo	Sagittarius	Piscis

Volgen sommighe Ambachten
met 't gene sy hanteren.

De Backers Backen.

Cerwen-broodt	Koecken	Met Gyp
Roggen-broodt	Brakelingen	Met Gest
Witte-broodt	Van Meel	Met water, &c.
Weggen	Van Bloem.	

De Bronwers vrouwen

Pharad	Dalle	Van Mout
Israël	Kupse	Van Hoppe
Meuselaer	Van kopet	Van water/ &c.

De Disschers Vanghen.

Haringh	Schelvisch	Snoech
Salm	Kabbelsau	Dalingh
Eist.	Steur	Nel

Oprecht Onderwijs

Schollen	Speringh ²⁹	Maackeel
Botten	Bonites	Snepen
Karper	Blegende visch	Walvis
Baerf	Bruin-visch	Toradus
Braeffem	Conijn	Moffelen
Blep	Haepen	Oesteren
Bleek	Ashaepen	Kreeften
Louwe	Speerhaepen	Krabben
Doorn	Poonen	Garnaet

De Vogelaer stelt sijn Net na de

Swanen	Kieken-dieben	Kibbitten
Kranen	Kabons	Pachtegael
Gansen	Crteren	Musfchen
Spnden	Reyzien	Vincken
Cepelingen	Spreeuwen	Duphen
Opebaers	Quarkelen	Papegapen
Putooyen	Koehoer	Sittaluben

De Schippers varen met

Schepen	Nenden	Pynassen
Schuyten	Hulcken	Galpen
Karveels	Plepen	Die-boots

De Smit Spreekt van

Aser	Speer-haech	Blaasbalcken
Kolen	Damer	Gout-beptels
Nembeelt	Tange	Deurflagen

De Schoon-maeker maeckt Schonen

Muplen	Van Leer	Met Peck
Pantoffelen	Van Hoek	Met Gaten
Lepzen	Met Mes	Met Borstelen
Stefels		Van

Den Vleesch-houtwer nacht ende slaet.

Ossen	Derchens	11. Lammeren
Koepen	Schape	Bocken
Kalveren	Rammen	Gepten
Stieren	Hamelen	Open.

Den Jager jaecht.

Herten	Bepren	Denen
Hinden	Schape	Buffels
Hasen	Lupacris	Esels
Konijnen	Panthers	Stimmen
Dossen	Uggers	Apen
Wolven	Eenhoorens	Mepkatten
Kemels	Olfphanten	Otters.

De Dette watier verkoopt

Moffert	Woter	Azijn	Zeepe
Eperen	Kaes	Sout	Potten
Olpe	Speck	Keerffen	Pannen.

De kramers loopen met

Messen	Hammen	Spiegels
Bestelen	Spellen	Lint/Ringen
Riemen	Raelden	Rijgh-snoeren
Handschoenen	Kouffe-banden	Nentreckers
Franten / Haken	Tasschen	Wyllen

De Linnen-Heyster maecke

Hemden	Heus-doecken	Slaep-lakens
Kragen	Doeck-huppen	Serbetten
Lobben	Mutsen	Casel-lakens
Hals-doecken	Bandelkens	Poberetten.

Tot den Laken-verkooper is Laken van

verscheyden Derwen/te weten

Wit	Swart	Roode
-----	-------	-------

Geel

Geel
Groen
Blau
Licht
Doncker
Ruyt

Oprecht Onderwys

Bleek
Aſch-grau
Schapen-grau
Ganſe-groen
Violet
Schaerlaken

Sangryn
Paers
Purper
Stammel
Schalt-blau
Papegay-groen.

In den Zijden-winckel is te koop

Fluweel
Zijde
Armozijn
Cassa floztee
Cammolotte
Saerpe

Crijp
Weerschijn
Bombazijn
Fustepn
Lampheer
Burkrael

Koozden
Knoopen
Quispelen
Knoopen van al
(le soorten.)

Den Timmerman maect hupsen van

Eycken-hout
Eſſchen-hout
Wilgen-hout
Elsen-hout
Ipen-hout
Linden-hout

Werben-hout
Bercken-hout
Appelen-hout
Popelieren
Appel-boomen
Beucken-hout.

Beer-boomen
Dyumbloomen
Waeghboomen
Klater-boomen
Dyulboomen

De Maeldenier verkoopt

Bjlen
Sagen
Booren
Abegaers
Schaben
Beptels

Spijcker-bozen
Dissels
Dijlen
Aijp-tangen
Snij-Messen
Passers

Knip-scheren
Bijlen
Ketenen
Daegelen
Spijckers.
Hamers.

Op den Graen-verkoopters vint men

Carwe/Rogge
Gerste
Haver

Boonen
Erwete
Boeckweyt

Spelte
Maede
Maedt.

Den Boerman / Bouman / Hupsman /

Acherman ofte Landt-man / geneert hem met

Paerden
Roepen

Ossen
Schapen

Verckens
Halberen

Hy Bouwt met

Ploegen
Eggen
Wagenen
Karren
Sleden
Schuppen
Spaepen

Hy

Saept
Maept
Hopt
Rijdt
Dozt
Wande

Draeft
Loopt
Slaeft
Windt
Met leedt
Zijn broodt
In 't sweet.

Totten Hoebenier ende Fruptier
suldp binden.

Appelen
Peren
Noten
Kersen
Kriechen
Druymen
Dijgen
Kastanien
Maesnoten

Perfingen
Dijben
Moerbessen
Merdt-bessen
Kadijs
Bete
Latouwen
Venckel
Nijyn

Dorepe
Petercelle
Sable
Mispelen
Que-appelen
Kapen
Pastenaken
Koolen/Peen
Loock

In de Munte slaet men

Kroonen
Ducaten
Angelotten
Roosenobels
Goude-bliesen
Goude Leeuwen
Pistoletten
Krupfaten

Daelders
Guldens
Kealen
Snaphanen
Vliegers
Krabbelers
Schellingen
Stooters

Pter-pfers
Stupbers
Blancken
Grootjes
Coztjes
Dupten
Denningen
Mijten/ etc.
Als'er

Als'er Scholieren zijn (oude ofte jonghe) die de
Hooft Letteren niet wel maken en kunnen / die sal
men in papier schryben eenighe van dese volghende
A / B / C / soo leeren zy gemeyne Letteren, de Cap-
talen / ende oock wel spelen al t'samen.

1 6 Adam / Balthasar / Chyrisaen / David / Ezechiel /
Felix / Gabriel / Hieronymus / Jacobus / Irenaeus /
Lucas / Melchior / Nicodemus / Oraviaen / Philips /
Quintiaen / Ranzobus / Salomon / Tubal / Atlas /
Wilhem / Xenophon / Ysidorus / Zenobius.

Abraham / Bartholomeus / Crispyn / Daniel / Epi-
phanias / Fredrick / Gregorius / Hilarius / Joannes /
16 Karolus / Ludovicus / Mattheus / Leander / Otto /
Petrus / Quiricus / Rossetus / Samson / Theophrastus /
Urbanus / Wencelaus / Xerxes / Ysocratus / Zenon.

Abzaen / Bernaert / Cornelis / Dirck / Evert /
Frans / Gobert / Herman / Jozis / Kommet / Lam-
brecht / Melis / Nicolaes / Olfert / Pauwels / Reyn /
Kombrecht / Symon / Thomas / Valentijn / Wouter /
Kantes / Isaac / Zacheus.

25 Ambrosius / Boudewyn / Cleophas / Demosthe-
nes / Euzebius / Flozis / Gylbert / Hugo / Julius /
Villanus / Tibinus / Melchius / Nitanoz / Olivier /
Pontiaen / Quadratus / Roeland / Sebastiaen / Theo-
dorus / Valerius / Wpbzandus / Xenocrates / Yliebus /
Zebedeus.

20 Aristoteles / Benedictus / Clement / Diogenes /
Crasmus / Fortunatus / Gerardus / Hubertus / Jo-
sepus / Pythagoras / Quintilianus / Raymondus /
Socratus / Tertullianus / Virgilius / Willebrordus /
Falberius / Yperius / Zacharias.

Wrouwen namen.

3 Apollonia / Barbara / Catharina / Dianina / Eliza-
beth /

betſ/ Fabiona/ Geertruyt/ Helena/ Juſtina/ Junera/
 ra/ Leonora/ Margrieta/ Miobe/ Oda/ Petronella/
 Quintia/ Rebecca/ Sandzyna/ Tatia/ Veronica/
 Waldamia/ Fantippe/ Upegenia/ Zilpa.

Verklaringe van diverse ſoo Latijnsche
 als Francosche Woorden ende Termen / die
 de Practeyns dagelijks gebuycken.

A Balieneren herbzeemde.

Abbrederen het kozen

Aboleren te niete doen.

Abortif eendzacht die doodt ter werelt komt.

Absenteren verbergen houden.

Absolveren ontfiaen/ voleynden.

Absoluyt ontfiaen/ voleyndt.

Abuseren misbruycken. Abuys misbruyck.

Acceptilatie een maniere van herbintensse.

Accepteren tot sijnen boozdeele aenbeerden.

Accessoir een sake die ynt een ander spruytet.

Acces toe-gangh.

Accessours geleerde mannen die bonnissen van den
 ongeleerden Rechter ramen.

Accommoderen profijtelych of behulpsigh wesen.

Accommodatie behulpsaemheyt.

Accorderen vereenigen/ oerkomen.

Accordatie oerkominge.

Accuseren beschuldigen/ aentijgen.

Acte eenigh gedaen werck/ bonnisse &c.

Actie 't recht 't welck men ergens toe heeft.

Accumuleren by een vergaderen.

Accumulatie vergaderinge.

Adheriteren goeden/ erben.

Adjuncten by gheueghde personen.

- Adjudiceeren, toewijzen aentwijzen.
 Abjudicatie, toewijfinge/aentwijfinge.
 Administreren, bedienen/ doen
 Admitteren, toelaten.
 Adopteren, pemanden booz sijn eppen kint aennemen.
 Advanceren, boozderen. Advers, tegen-partje.
 Adverteren, waerschoutwen.
 Advertiffement, waerschouwinge.
 Advoceren, toe-roepen/ pemandis woordt te doen.
 Advocaet, boozspraken.
 Advoyeren, bevestigen/ van weerden houden.
 Advis, beradinge/goet-duncken.
 Affirmeren, sekeren/toe-seggen.
 Ageren, deffenen in rechte handelen.
 Aggreeren, behagen/ te dancke hebben.
 Aggreerte, behaginge/aengenaemheyt.
 Allegeren, berlichten/ ontlasten / boozts-bzengen / oft
 in rechten by bzengen.
 Alterkeren, hiben bedingen.
 Alterkatie, hibinge/bedinginge.
 Alienieren, verbeemden. (tigen sin.
 Amphidologie, eenige doncker reden / oft twyfelach-
 Ampleren, vermeerren. Ample, wijt / bzet.
 Annex, by-geboeght.
 Antecessieur, boozganger/ boozsaet.
 Animeren, moet geben.
 Antipiceren, te bozen komen/verrassen.
 Apparentie, begintfel.
 Apoleren provoceren, wederroepen/hernemen/ weder
 soekten.
 Appensement, dagh van berade. (klaren.
 Applieceren, ten propooste bzengen om de sake te ber-
 Appointeren, over komen.
 Appointement, overkominge/upptinge.

- Apprehenderen, vast houden/hangen aentaffen.
 Approberen, van weerden houden / apt nut, bequaem.
 Arbiters, seggs-lieden/sijn-mannen.
 Arbitrale uytspreke, het goetduncken van de sijnman-
 nen of seggs-lieden.
 Arrable, bupten propooste/niet dienende.
 Arres, Willekom-geldt/Gods-penninck.
 Arrementen, 't fondament daer 't proces op begonst is
 Arrest, 't bonnis by den obersten srechter gebwesen/
 daer of men en magh appelleren.
 Arresteren, vast houden in bedwanck houden.
 Articuleren, het seggen na de recht gelegentheyt van
 der saken/of van lidt tot lidt.
 Assigneren, bewijfen assignatie, bewijfsinge.
 Affice, dingh-dagen/st-dagen.
 Afringeren, bedwingen.
 Assumeren, toenemen bynemen.
 Arroce, wzedelijcken/smaerlijcken.
 Artediose, verdzierelijcken.
 Attentzet, nieuwe seften/geduerende d' appelatte in-
 ne gebracht.
 Atresteren, tuggen/toonen
 Atribueren, toe-schicken/toe-g-ven.
 Auctifiseren, vermeerderen/krachtigh maken.
 Auctentijck, machtigh.
 Auctuer, vermeerderen/makere.
 Auctoriseren, machtigh maken
 Auctoriteyt, machtigheyt.
 Auditie, toehoorzinge. Auditeur, toehoorzder.
- B.
- Bailiu, booght/of srechterder van heerlijcke goeden
 Baptiseren, naem geben/doopen.
 Baroen, genoot/Baenre-Heere.
 Beneficcie, weldaet/booz-deel.

Bigame die twee huys-vrouwen gehad heeft / oft
een weduwe getrouwt heeft.

Blasphemeren lasteren / schanden naer spreken.

Brevet een Rolleken of bytellen.

Breviteyt kortheydt.

Bulle eenen bytellen.

C.

Calumnieren valscheyt bedriyven / of naer seggen.

Caprieux bedriegelijcken / begrijpelijcken.

Cassubject materie daer questie om is.

Casseren te niere doen.

Caveren wachten verhoeden.

Cavilleren schimpen en spotten.

Cavilatie spot. Causeren veroorzaken.

Cautie bozgh-tocht.

Cautionaris die bozge blijft.

Cederen zyn recht eenen anderen overgeven.

Cessie overgebinge van goeden.

Cedulle handt-geschyft / huer-redulle.

Certificeren verklaren voor de waerheyt.

Civille sake daer lijf noch bloedt aen en hanght.

Civille Rechteren wereltlijcke Rechteren.

Circumstantie gelegentheyt van der sake.

Citeren dagen in Rechte betrecken.

Clandestine heymelijcken.

Clausule eenigh begrijp van materie.

Codicil uyttersten wille sonder erbinge of ontterbinge

Cognitie kennisse oordeelinge.

Collateraël die van de zijden bestaet.

Collationeren tegen het principael oft tegen een ander
vergelijcken.

Collecteren by een vergaderen.

Collusie heymelijck-verstant / bedroggh.

Comminerem dreygen.

- Committeren**, pemandt te wercke stellen / oock mis-
doen/sondigen.
- Committemus**, bieden van behele.
- Commotie**, op-loop onder de Gemeente.
- Communiceren**, mede deelt / t' samen sprekē / of rimen.
- Compareren**, verschijnen, hem vertoonen.
- Comperuit**, als pemandt eenen anderen te Rechte be-
trecht. ende de selven niet en compareert dan ver-
slycht de gedaeghe oorlof van den Hobe / ende
condemnatie van de kosten by hem gedaen te laste
van den aenlegger.
- Compelleren**, dwingen.
- Compenseren**, vergelden / d' een schult / schade / commissie
oft kosten tegen d' andere vergelycken of setten.
- Competeren**, aengaen / toe behooren.
- Competent** Rechter, behooflijcken Rechter.
- Complicen**, mede-plegers.
- Comprehenderen**, begrijpen / vatten.
- Composeren**, metter minnen oerchatten.
- Compromitteren** hem gedragen tot het seggen van ju-
mannen.
- Compullorien**, bedwangh-brieven.
- Concederen** verleenē / gunnen / geben / toe laten.
- Concerneren** aengaen / aensien.
- Concinneren** cieren / oft t' samen-doegen.
- Concluderen** t' samen de sake in Recht besluppen ver-
soecken / in Rechte aensprecken.
- Concurreren** mede loopen / mede deelen.
- Condemneren** doemen / bewijzen.
- Conditioneren** bespreken.
- Conférereren** t' samen dragen / oft sluppen.
- Confessie** ontkentnisse. Cooformeren, bevestigen.
- Confisqueren** de hoeds verbaert maken.
- Conformereren** vergelycken.

- Conniveren dooz de vingeren sien/gedoogen.
 Copieren dobbel maken/oberbloedigh maken.
 Copuleren vergaderen. conquesteren verkrÿgen.
 Consequent verbolgh.
 Conserveren bewaren beschudden.
 Consideren aensien/aetmercken.
 Consigneren pet pemanden bewijfen of in handen stellen/als pandt dooz schult.
 Conspireren quaet opset tegen zijnen Obersten makē
 Constitueren machtygh maken/ pemand in zijn stede stellen om pet te doen ofte verbolgen.
 Consulteren raden/raetflagen.
 Contemplatie opmerckinge
 Contenderen epsch maken.
 Contenteren te vreden stellen.
 Contentieuse sake twistige sake.
 Contesteren beroepen.
 Continueren volherden/zijn doozstel verbolgen
 Continuatie houdinghe van eenigen d'ingen in eerer wesen achterbolginge.
 Contradiceren tegen seggen.
 Contraheren tegen een ander pet aengaen.
 Contract boozwaerde.
 Contractante nuptiael houwelijckische boozwaerde.
 Contractie tegen/ofte wederspannigh.
 Contravenieren tegen komen/tegen doen.
 Contribueren mede geben.
 Contumaceren in rechte versmaet worden als men niet en compareert / of wederspannigh valt van te vol-
 Contumax versmaet/weder spannigh. (doen)
 Copereren t' samen wercken.
 Copuleren by een vergaderen.
 Corresponderen ober een komen.
 Corroborenen verstercken

Corrueren, verballen/ 't samen ballen.
 Corrumperen, bederven / pemandt met giften verlep-
 den verblinden/om tot zijn vermeten te komen.
 Crediteur, die uptleent/ en aen een ander ten achter is
 Credit, uptstaende schult.
 Crime, daer lijf of lid aenhanght.
 Culperen, beschuldigen.
 Inculperen, idem.
 Cumulatie, hoopinge/ of vermeerdinge.
 Curateur, Wombooz / Coesiender / Regeerder van
 Weesen goederen.

D.

Damneren, doemen. datum, tijdt.
 Debareren, beleden. debilliteyt, krankheyt.
 Debitur, schuldenaer.
 Debitrisse, schuldenesse. debit, schuldt.
 Decideren bestichten/ten eynde brengen.
 Decipieren bedriegen.
 Declareren verklaren.
 Declineren afgaen van den Rechter schepden / daer
 men booz betrocken is.
 Decreet een gebodt/ bekentnisse/ booznemen.
 Decuceren verklaren/ te kennen geben/ bewijfen.
 Defailleren in gebzecken ballen.
 Defaut gebzecken / als men in Rechte ten bescheppen
 dage niet en komt.
 Defectif gebzeckelijcken.
 Defenderen beschermen. (bett.
 Defereren hem ergens toe verdragen / of ter eedt ge-
 Desloreren schoffieren/ betkrachten/ maeghden ofte
 hzouwen van hare maeghdom ofte eere ontsetten.
 Defroderen bedriegen.
 Deliberen versinnen/ beraden/ bedencken.
 Delimpuerden misdoen. delict misdaet.

De-

- Dependeren aenkleben.
 Deponeren tuggen in rechte verklaren.
 Deponeren afleggen / pemande zijn gelt oft goet in
 waringe geben.
 Depositie getuygenisse.
 Depost afgeleght of ohergeben gelt.
 Designeren bewijfen
 Desavoyeren-afgaen van geender weerten houden.
 Desert d' appellatione die binnen behoortijche tijde niet
 verholght en is.
 Desisteren aflaten/ophouden.
 Detenteren, ditineren, onthouden.
 Devolveren toekomen of uyt de gekwoontes komen.
 Dictum bonnisse of d' uytspake van den selben.
 Dicteren hoorlesen of seggen 't gene pemande schijft.
 Diffameren schande naer seggen.
 Differeren verschillen/uytstellen.
 Different, geschil verschil.
 Difficulteyt, swartghepdt, verschit.
 Dissineren, schenden/eynden/verklaren.
 Diffinitif, eyndelijcken.
 Dilay, uytstel. Dilayeren uytstellen.
 Dilatoire exceptie, als men de sake soecht uyt te stelle.
 Diligenteren, beneerstigen.
 Diminutie, verminderinge.
 Diminueren, verminderen / breken / een sanna van
 kosten in rechte gedaen verminderen.
 Directelijcken rechtelijcken.
 Discretie, verstandighopt.
 Disponeren, beschicken/stellen.
 Disponeren eene ordentelijche beschikkinge of stellinge
 Dissimulatie, gebeynsthept.
 Distraheren, af-trecken/verbrinden.
 Distribueren uyt-deelen.

Divers, verheert. Diverfeyt, verheerthept.

Diverteren, verheeren/ afheeren:

Divortie, fcheppinge des Houtwelijchs.

Divulgeren, verheypden onder de gemeynte.

Doceren, leeren/ doen blijcken.

Domicilie, woon-plaetse. (en hout.

Domicilie kiezen, plaetse kiezen als men nergens huyt

Fix Domicilie houden, huyck-bast of stede-bast blij-
ven woonen.

Donatie, gifte / byp overgebinge soo men het vooz ep-
gen overgeeft.

Donatie causa mortis, gifte diemen in 't doode-bedde
doet vooz Notaris.

Doteren, begiften/ begaben.

Dote, houtwelijchs goet.

Dubiteren, dubbel/ twijfelen.

Dupliceren, dubbeleren.

Duplijcke, schyfturen alsof geheeten/ die de woerdere
op replijcke des aenleggers over geeft.

E.

Ederen, uyt-geven/ openbaren.

Editie, uyt-gebinge.

Edict, generael gebodt.

Edeficie, bouwinge timmeringe:

Effaceren, uyt doen.

Effectueren, de sake met den wercke volbringen.

Effect, 't gene soo volbracht is / uytganck des wercks

Egal, gelijck.

Emanciperen, pemanden zijn selfs vooght maechen
gelijck den Vader den Sonemacht.

Emenderen, hereren.

Eminent, verheben uytstekende.

Emolumenten, profijten / baten / vuchten of gewin
dat men van den arbeet of dienst krijght.

Emtie,

- Emtie hoopinge.
 Emunit exempt uptgenomen byp.
 Enfraiente gebroken sekerheyt/ of mis bypucht Recht.
 Enorum leelijck ongeschickt.
 Enqueste, ondersoek/ getuygh'nisse.
 Equipolleren, gelijcken
 Equiteyt, gerechtigheyt.
 Erigeren, op-recht.
 Erreur, dolinge. Esclandre, oneere.
 Estimeren, waerden of achten.
 Evident, hoogh schijnlijcken/ klaerlijcken.
 Examineren, onder-bzagen / ondersoeken. (nemen.
 Excipieren, uytsonderen/ getuygenisse lachen / uyt-
 Eceptie, uyt neminge/
 Excluderen, uyt slupten. Eclus, uytgesloten.
 Excommuniceren, bannen. Excommunicatie, ban.
 Excusatie onbeschuldinge.
 Executeren pemaunden tot voldoeninge vant gewijsde
 bzengen.
 Exemt byp/ uptgenomen.
 Exerceren bedienen/ oefenen/ handelen.
 Exnerederen ontcrben. Exhiberen overgeven.
 Extimeren schatten/achten.
 Expedient geboeghlijck/ profijtelijck.
 Expeditie het eynde van den wercke.
 Expense kosten.
 Expireren verschijnen/ over gaen/ eynden.
 Exploicteren ondersoeken/ een sake volbzengen.
 Expurgeren reynigen/ supderen/ ontschuldigen.
 Expergatie ontschuldige.
 Expres uytbrueckelijcken/ merckelijcken.
 Extenderen uptrecken/ in 't lange setten.
 Extraheren uptrecken/ uytstellen/
 Extract 't gene uytgetrocken is/ Coppe.

Extrazordinaris, dat bupten der settinghe of gemeene
regel of recht geschiet.

F.

Fabriceren, maken/versteren.

Facilijcken, doenelijcken lichtelijcken.

Facteur, die de saken van eenen anderen dyft.

Faculteyt, macht/bermogelijchheyt.

Fatalia, ding-dagen.

Faveur, gunste.

Fauteur, jonstzager/een medeplegere.

(neit :

Feyten, schyfturen inhoudende 't gene men wil betoo-

Fiscael die 's Heeren recht ofte schadt bewaren ofte
doofstaet als Advocaet of Procureur Fiscael.

Fijdejusteur bozge.

Fortificeren sterck maken.

Fraude bedrog. Frauderen bedriegen.

Friivol onnut.

Fruktueux vruchtbaer. Instructueux onvruchtbaer.

Frukre te vergeefs.

Frustreren bedriegen.

Fugitif, geboden banquettoefe.

Fulmineren blixemen/uytsinnigh woorden.

Funderen beginnen stellen of bevestigen.

Fundament de vestinge.

Furieus ditsinnigh rasende, dul.

G.

Garanderen ontheffen. Garant waerschap.

Gauderen verblijden/gecken/ooch zijn proces winnen

Generen baren/boozts brengen/winnen.

Generael geheel begrijpende gemeen.

Glorieren roemen/verblijden.

Glose uytlegginge Graveren bespaten.

Gloferen uytleggen, verklaren.

Gravitoyt dankbaerheyt.

G.

Grosse.

Oprecht Onderwijs

Grofferen in 't nette schryben.
Gros 't gene uptter kladde in 't nette gestelt is.

H.

- Habiteren woonen.
- Habil bequaem.
- Hechte gebanchenisse.
- Herederen in de goeden van pemanden by versterf-
nisse komen.
- Heriditeyt het verderf.
- Heresie ketterije ongeloope.
- Horteren vermanen.
- Humeur bochtigheyt eens gesinthejdt/oft sinnelijck-
(heyt
- Hypotekeren eenigh goet oft pandt vooz Rente oft
schuld verbinden.
- Hypotheke alsulcke verbintnisse/ onder pandt.

I.

- Jactantie beroeminghe.
- Ignominie versmaethejdt / schijdinghe der eeren oft
(naems
- Ignoreren van de sake niet weten.
- Illegitime ontrou/bastaert/niet wettigh.
- Imagnieren begripen in 't herte.
- Imiteren naer volgen.
- Impetieren betwerben/berkrijgen.
- Impetrant betwerdere.
- Impotrum lastigh/ qualck / sonder schaemte pema-
den moepelijken ballen.
- Imploreren aenroepen.
- Imposeren imponeren opleggen/te laste leggen.
- Impost in stellingen of belastinge.
- Impugneren tegen strijden.
- Impugnateur tegen-strijder. Imputeren wijten.
- Inadvertentie onwetenhejdt / als men geen wete ont-
fangen en heeft.
- Incident inballinghe / gelijk als partijē een ander
materie

materie by brenghet om de sake te bewimpelen

Inconvient, ongebal/misbal.

Inculperen, beschuldigen.

Incureren, vallen gelijk als men in schade valt

Indemneren, ontheffen.

Indispositie, siechte of ongeschickthept.

Induceren, in-lepen wijs maken.

Inep, onbequaem niet dienende.

Infam, eerloos. induceren, onderwijzen

Infringeren, breeken/te niete doen.

Infractuer, inbreker/obertreder.

Infructueux: onvruchtbaer

Ingratitude ondankbaerhept.

Injurieren last'en/schande oneere naersseggen.

Injurie schande/oneere schoffierighept.

Innoveren vernieuwen/of weder beginnen.

Inpertinent onbehoorlijk ten propooste niet dienende

Insereren, in-boegen/ tusschen stellen by boegen/

Inspiceren, in sien.

Inspectie, oculaire, oog-schijnlycke besichtinge.

Influieren de wete doen.

Insolidum, gantschelijcken/oft besondere.

Insolvent, die niet betalen en kan.

Institueren, in-stellen / gelijk als men pemandt zijn erfgenaem maecht.

Instantie, beginsel. Instrueren, onderwijzen.

Instructie, onderwijfinge/leertinge.

Instrument, eenighe Mem / oft eenigh Geschryft van pendants handel.

Intendit, de principael meppinge van den epffcher.

Intentie, meppinge.

Intenteren, versoeken aenleggen/beginnen.

Interdiceren, verbieden. Intrest, schade / achterdeel.

Inthimeren, de wete doen. Geiothimoorde, de partij

Grofferen in 't nette schryben.

Gros 't gene uptter kladde in 't nette gestelt is.

H.

Habiteren woonen.

Habil bequaem.

Hechte gebanchenisse.

Herederen in de goeden van yemanden by versterf-
nisse komen.

Heriditeyt het verderf.

Heresie ketterije ongeloope.

Horteren vermanen.

Humeur bochtigheyt eens gesinthejdt / oft sinnelijck-
(heyt

Hypotekeren eenigh gaet oft pandt booz kente oft
schuld verbinden.

Hypotheke alsulche verbintenis / onder pandt.

I.

Jactantie beroeminghe.

Jgnominie versmaethejdt / schijdinghe der eeren oft
Ignoreren van de sake niet weten. (naem)

Illigitime ontrou / bastaert / niet wettigh.

Imagnieren begripen in 't herte.

Imiteren naer volgen.

Impetreren verwerben / verkrighen.

Impetrant verwerdere.

Impotrum lastigh / qualck / sonder schaemte yeman-
den moepelijken vallen.

Imploreren aenroepen.

Imposeren imponeren opleggen / te laste leggen.

Impost in stellingen of belastinge.

Impugneren tegen strijden.

Impugnateur tegen-strijder. Imputeren wijten.

Inadvertentie onwetenhejdt / als men geen wete ont-
fangen en heeft.

Incident inballinghe / gelijk als partij een ander
materie

materie by brenghet om de sake te bewinmpelen

Inconvient, ongebal/misbal.

Inculperen, beschuldigen.

Incureren, vallen/gelijck als men in schade valt.

Indemneren, ontheffen.

Indispositie, siechte of ongeschickthept.

Induceren, in-lepen wijs maken.

Inep, onbeguam niet dienende.

Infam, eerloos. induceren, onderwijfen

Infringeren, breeken/te niete doen.

Infraetuer, inbreker/obertreder.

Infructueux: onvruchtbaer

Ingratitude ondankbaerhepdt.

Injurieren last'ten/schande oneere naerseggen.

Injurie schande/oneere schoffierighepdt.

Innoveren verneuwen/of weder beginnen.

Inpertinent onbehoorlijk ten propooste niet dienende

Insereren, in-boegen/ tusschen stellen by boegen/

Inspicieren, in sien.

Inspectie, oculaire, oogh-schijnlijke besichtiginge.

Influieren de wete doen.

Insolidum, gantschelijcken/oft besondere.

Insolvent, die niet betalen en kan.

Institueren, in-stellen / gelijk als men pemandt zijn
erfgenaem maecht.

Instantie, beginsel. Instrueren, onderwijfen.

Instructie, onderwijfsinge/leerlinge.

Instrument, eenighe Mien / oft eenigh Geschrift van
pemandts handel.

Intendit, de principael mepninge van den epfcher.

Intentie, mepninge.

Intenteren, versoeken aenleggen/beginnen.

Interdicieren, verbieden. Intrest, schade / achterdeel.

Inthimeren, de wete doen. Geiothimoorde, de partijde

die niet geappelleert en heeft / maer 't bonnisse ge-
woonen heeft.

Internieren van weerden doen houden 't gene men
berwozben heeft.

Interloqueren een sake niet geen uptterlijche bonnisse
wijse / gelijk ten toone of om meer geschreven te
worde / t' welck men noemt bonnisse met eenē steert.

Interrumperen pet by brengen daer men de sake mede
berachtert of doet stille staen. (interrupt)

Interrupt de sake lange stille gestaen hebbende / halt

Intervenieren hoorz pendants de saech aenbeerden/
oft hem 't proces aendzagen.

Invaderen innenaren met grammen oft ebelē moede/

Inventarieren beschrijven / gelijk als men eenige goe-
den / huys-raet oft pet anders beschijft.

Invoceren aentropen. Involveren inmentelen.

Involutie inwentelinge / bestrichinge.

Intereren oft reytereren wederomme seggen dat eens
berhaelt oft geseght is.

Iterative wederomme op een neulu.

Judiceren wijzen / oordeelen.

Judicature oordeel. Juratoir by eede

Cautie juratoir borgtochte by eede / beloben 't ge-
wijde te holdoen / ende zynen persoon ende goeden
niet te absenteren oft berbreemden.

Jurisdicte gerechticheit oft macht.

Jurist een die rechten leere oft die hem den rechten
onderwint oft berstaet.

Justificatiē rechtbeerdigmakinge / berontschuldinge.

Laps loop langheyt van tijde.

Latiteren schuplen / ergens secretelijch zijn.

Lauderen van weerden houden.

Legact een uptgesonden boden met bebel / oft 't gene
by

Van de Letter-konst.

33

by Testament oft upterster wille weg ofte tot er-
be gegeven wort.

Legateris, die laat by Testament gegeven wort / of
dien de gemaecte goeden bevölen zijn.

Legateren, het by Testamente wegh geven.

Legateur, die het wegh gemaecte uptrichtet.

Lederen, schaden / quetsen.

Læse Majestates, oft crimen læse Majestates, misdæet
tegen de Majestept.

Læsie, quetsinge misdæet.

Legitimie pertie, wettigh gedeelte / kints gedeelte.

Legitimatie, wettigh-makinge.

Legitimoren, wettigh-maken.

Libel, geschrifte / schriftuur; gelijk een Libel van
Mensprake / Antwoorde / Replicke / Duplicke / Tri-
plicke / Quadruplicke / Advocissement / Feuten/
Kosten / Diminutten / Bieden of andersen.

Liberæf, misde. Libireren, verloffen.

Libre, lof / byp.

Licenciæ, Meester in de Rechten / of regelde in de

Limiten, palen / erpalen.

Linie, richtsnee / of in rechter zijden bestaninge.

Liquideren, ten eynde brengen / verrecheninghe effen
maken sluyten.

Litigieren, twist hebben / of proces hebben.

Liticonciliarie, beroepinge die partijen van beyde de
zijden in Rechte doen.

Liticoncileren, van beyde zijden in rechte versopen.

Litispentie, den twist oft verbolg van den processe

Locotie, hueringe / verhueringe.

Locupletieren, machtigh maken / rijk maken / ver-
hoogen / vermeerderen.

Machinoren, quaet tegen een anderen berstieren.

M.

- Maithemeren honden/bebestigen.
 Mandact bebel/dagement.
 Manifesteren openbaren. Manifest, openbaer
 Manuael Pant-boeck/Register.
 Matreren moede maken.
 Maxime, het grootste oft principaelste point.
 Memorie gedenckentisse. meijte maken vermelden
 Misse de saite handstellige van Recht.
 Misrabel hatijbigh/jammerlijcken.
 Misere hatijbighheyt.
 Missive een Zeyne brief.
 Mixte gemenghde sake.
 Mublen heroerlijke goeden. Molesteren quellen.
 Monopolie oploop oft mynsterpe / die de kooplieden
 doen van hunne goeden booz eenen ghesetten prijs
 ende niet meer dan zonder malhanderen gesloten
 hebben te verkoopen.
 Motijf van recht bejeginghe van Rechte. / oft seker
 signature die de partijen na 't sluyten van den pro-
 cesse der rechter secretelijck overgehen tot instruc-
 tie van den selven / welk oock Reysil geheten wort.
 Mulderen straffen.
 Municiperen pemanden zijn stad recht geven of gun-
 Municipalen stad-rechten/oft burgerlijck rechten.
 Munieren bewaren/beschermen.
 Munimenten/beschepde dienende tot bescherminghe
 van pemandts recht.
 Mucilacie vermischinge van eenige leden.
 N
 Namprijsen opleggen / verschieten / gelijk men by
 proibisie ende onder tante eenige somme oft goeden
 op of boozts bzencht. (wert
 Nampt of Namprisement. t gene alsoo opgehoocht
 Naratijf t gene men freenighe request oft schijfure

- booz de conclusie stelt / tot fundament der selver.
 Narreren verklaren/bpzingen.
 Necessiteren noodigen.
 Necessiteyt noot/gebzeck. (mach)
 Negatif 't gene men booz leugenachtigh ontkennen
 Negotieren beschikken. Negligent onachtsaem.
 Negligentie onachtsaemhept.
 Neutre noch d' een noch d' andere.
 Nihilipenderen versmaden/booz niet achten.
 Notaris een schryber die der menschen handellinghen
 der toekomender gedenckenisse schryft.
 Noteren opschryben bewaernisse.
 Notitie opschrybinghe/kennisse.
 Notule 't geschryft by den Notaris geschreven.
 Nul van geender weerden/niet.
 Nulliteyt 't gene niet met alle te bededen en heeft.
 O.
 Obedieren onderdantigh wesen.
 Obligeren verbinden.
 Obligatie verbindtenisse / spruytende wt eenighe con-
 tracte ofte schult.
 Obscur doncker. Opserveren onderhouden.
 Obsteren letten/verhinderen.
 Obtineren verwerben/verkrjgen.
 Obvenieren te gemoet komen/verhoeden.
 Obycieren letten/boozwerpen om te beletten.
 Occasioneren veroorzaken.
 Occasie oorzaken. (kotten)
 Occuperen innemen / bekommeren / in 't gedachte
 Ostroyeren toelaten/gaanen/confenteren.
 Octroy toelatinge
 Omitteren achterlaten/versupmen.
 Omisio vergetelijckhept/versupmhept.
 Opereren weeten.

- Operatie, kracht/ werkinge.
 Opineren, meynen.
 Opinie 't goet duncken of meynunge.
 Opponeren berweren tegen stellen.
 Oppositie berweringe/ tegenstellinge.
 Oppresseren berdzucken. Oppressie berdzuckinge.
 Optie heure kiesinge.
 Ordineren beschicken/ bestellen.
 Ordinaris Rechter is den Rechter daer men vooz
 hooft te rechte betrocken te worden.
 Competenten Rechter idem.
 Ofenderen, toonen.

P.

- Pantectæ, een boeck dat alderley dingen in 't gemeent
 begriipt of inne houd / gelijk 't boeck Digestorum
 Partialiteyt partijfchap / twistigheyt.
 Parent opentlijck blijckelijck.
 Parenten opene Bzefen.
 Patricida oft Poricida die vader/ moeder/ broeder/ su-
 ster/ oft jemandt van zijnen bloede gedoodet heeft.
 Patriciperen mededeelen.
 Particulier sondere.
 Pensionaris een huerder oft pachter.
 Peremptoir dat de sake heel te niet doet.
 Perfect volkomen. Permitteren toelaten.
 Permuteren verhandelen wisselen.
 Perpetreren, quaet doen.
 Perpetuelijcken, eeuwigelijcken.
 Perseveren, volstandigh blijven.
 Personeel, dat elcken mensche eygentlijck aengaet.
 Pertinent behoorlijcken. Peturberen verstooren.
 Petioire Actie een sake die in den gront geintenteert
 Perves verheert. (wozt.)
 Policie 't gemeent stad-recht of insettinghe van leuen.

- Ponderen, wegen/oberwegen/ bekennen schatten.
 Portie, deel. Legitime portie, wettigh hints- gedeelte
 Poseren, zijn sake by articulen stellen.
 Positif, settelijck / 't gene men behoort te setten oft
 meerdigh is gestelt te worden.
 Possederen, besitzen.
 Posthumus, oft Post-mis, een kindt dat naer de doode
 van sijnen Vader gebozen is.
 Postponeren, naer stellen / achter stellen.
 Postuleren, hegeren / in rechts eysschen/ vervolgen.
 Postremo, ten lesten.
 Practiseren, in rechte handelen.
 Practiciens, die in rechte handelen / als Advocaten/
 Procureurs ende diergelijke.
 Pradijcke, handelinge oft oeffeninge in rechte.
 Precaveren, behoeden.
 Precedent, voorgaende.
 Precideren, belotten. Precisie, beletsel.
 Precisen tijdt, gesetten tijdt.
 Precieux, kostelijck.
 Predecesseur, Voorsate.
 Preeminencie, hoogheyt/ te boben ganinge.
 Preferencie, voordeel.
 Presigieren, beschepden dagh stellen.
 Pres is, dat beschepden is.
 Prejudicieren, beschadigen/achter deel doen.
 Prejudicie schade/achterdeel/ letsel.
 Premature te vroeg / bupten tijdt.
 Premediteren voor bedencken.
 Premitteren voor- senden. Prerogatif voordeel.
 Prescriberen voor- schrijven / als eenigh goet is ge-
 hocht/ende deughdelijck beseten / x/ xx/ xxx/ ofte xl
 jaren sonder permandt weder- seggen / soo is 't ge-
 prescribeert / ende niemant en mach daer eenigh
 Rechte

Rechte toe pretenderen.

- Præsumeren, vermoeden/ booz hem nemen.
 Pretenderen, vermeyden/ gesagh eyschen. (stantent
 Preterieren, booz by gaen/ vergeten niet versten by
 Pretext, deksel/ schijnsel. Prevenieren, herraeschen.
 Priseren, de weerde seggen.
 Privieren, benemen. priefen, oft secreten daer.
 Privilegie, een besondere behulpelich Recht.
 Proberen, betoonen/ bewijzen. (baren.
 Procederen, of komen/ in Rechte handelen/ of booz
 Proclameren, upt-roepen/ boozt-roepen.
 Procreren boozts-bzengen/ baren
 Procureren besozgen/ verbolgen/ beheersigen
 Procureur die de sake besozght.
 Procuratie besozginge oft het beschopt dat de Notaris
 daer toe maecht.
 Procuratie ad lites om 't proces te verbolgen.
 Procuratio ad negotia om eenige saken te beschicken.
 Predigeren booz bzengen/ verdoen/ verquisten.
 Prodigne quist goedt.
 Produceren by bzengen/ getuppen/ topden.
 Prohiberen verbieden; Projiceren boozwerpen.
 Prolex langh/ breekt/ wijdt. Prolongeren verlengte.
 Promoveren vorderen/ pemanden booz eenen anderen
 ergens toe helpen.
 Pronunciëren uytsprecken/ vormis geben.
 Prophaneren eenighe eppen oft gewijde plaetse beder-
 ben oft schandaliseren.
 Proportioneren vergelijcken.
 Proposeren booznemen/ boozstellen/ of laten duncken.
 Prorogeren uytstellen verlengen.
 Prorogatie verlenginge.
 Proprietaris eppenaer/ Heere van de goeden.
 Proprieteit eppenschap.

Proscriberen versenden/berachten/of openbaerlijcken verdoemen.

Profepueren geduerlijcken verbolgen.

Protegeren beschermen / behoeden.

Protectie bescherminge.

Protesteur beschermer. (recht.

Protesteren openbaerlijcken betupgen/ beroepen booz

Prothocol betwoyp-boeck daer men yet van te voren inne schrijft oft opteechent.

Provoceren upt eyschen/beroecken/appelleren.

Publiceren openbaren/verhondigen.

Public openbare. purge ontschuldige.

Purgeren ontschuldigen/repnigen.

Purifieren repn maken: purificatie repn-makinge.

Qualificeren hoedantigh maken.

Qualificatie hoedantigh makinge.

Qualiteyt hoedanticheyt / gedaente aenhangh / oft gelegentheyt.

Quantimioris een Actie die geintenteert woort als yet te vele gekocht is / oft boven de werde by de welke men versoecht restitutie van de penningen daer booz gegeven/ met presentatie van 't gekochte goet te restitueren.

Quantie plurimi daer by versoecht met soo vele meer als bebonden sal worden hem toe te komen.

Quantiteyt grootheyt.

Quarti falcidia is het vierde deel van der geheelder masse van der erfentisse.

Querelle klachte.

Questie een vrage/geschil.

Quiteren quijt-schelden. Quitantie quijt-scheldinge.

Quohier oft Cohier eenigh Reken-boeck.

Quotie deel. Quoteren rechenen/tellen/deelen.

Quoti-

- Raderen, uptschabben. Rasure uptschabbinge.
 Rappelleren, wederroepen.
 Rapporteren, oberhzenge.
 Rapport, het goetduncken van seghs-lieden oft sijn-
 Rapt, roof. mannen
 Rate, vast/ seker stijf/ gelegentheyt.
 Ratificeren, van werden houden.
 Ravississement, onderlinge makinge tusschen Man en
 de Wijf.
 Recapitulieren, in 't kortte vertellen ofte betrecken
 't gene eens gedaen is. (gedaen
 Recapitulatie, vertellinge in 't kortte van het booz-
 Recepte, eenen ontfangh.
 Reciproq, weder-keerende van daer't heien komen is
 Recreantie, 't gebuyck van de sake oft goeden daer
 questie om is soo lange 't proces duert.
 Reconcilieren, versoenen. (weerdere.
 Reconvenieren, Perip, eyschen wederomme als ver-
 Rekonventie, wederom eyschinge.
 Recuil, siet Moys van rechte,
 Redigeren, stellen/wederom drijven.
 Redimeren lossen/berlossen.
 Refereren hem gedragen/berhalen.
 Relatie verhalinge.
 Reformieren 't zijner gedaente weder hzenge
 Refuseren weggeren. Refuteren betwerpen.
 Register een Boeck van diverse saken ofte hande-
 linge inne staen.
 Reintregeren berntewen/wederom in staet stellen.
 Reyterreen verhalen/herdoen.
 Relaxeren, ontslaen. Releveren ontheffen.
 Relevement oft Relievement ontheffen.

Remedie behulp.

Remitteren quijt-schelden.

Remis quijt-scheldinge.

Rumneren vergelden

Renoveren renouwelleren vernieuwen.

Renunciëren vertijden.

Renvoyeren weder senden.

Repareren bermaken schade/oprechten.

Representeren vertoonen/bewijzen.

Reprocheren getuygenisse/wederleggen.

Repromiteren weder beloben.

Repromissie weder belofte.

Republycke 't gemeyn wesen / 't gemeyn profijt oft
welbaert van de stadt.

Repudieren berstooten/berlaten/af-scheyden.

Reputeren achten. Reputatie achtinge.

Requireren begeeren. Requisite begeerte.

Rescriberen weder-schryven/antwoorden.

Rescriptie antwoorde.

Rescinderen bzeken/te niete doen.

Reserveren behouden / uphouden met den anderen
bewaren/achterwaerts houden.

Reservatie uphoudinge/bewaringe.

Resideren woonen. Residentie wooninge.

Resigneren berlaten/wedergeven/opdragen.

Resignatie wedergebinge/opdraginge.

Resolveren ontbinden/sluypen oft raden.

Respecteren aensten.

Respect het aensten oft oorsake.

Resisteren weder-spannigh zijn.

Resistentie weder-spannighheyt.

Responderen antwoorden.

Restablisseren wederomme in state stellen.

Restablissement wederom in state stellinge.

Reste,

- Reste, ober-blijffel.
 Restitueren, weder geben.
 Restitutie, weder-gebinge.
 Restringeren, verbangen.
 Restrictie, verbangenisse.
 Resumeren, hernemen/verhalen.
 Resumptie, herneminge/verhalinge.
 Retardereren, verhinderen/beletten/berachten.
 Retardatie, berachteringe/beletsel.
 Retineren, verhoeden onthouden.
 Retracteren, bermaken/wederom herhandelen/ ofte
 weder-roepen.
 Retractie, 't gene naer gedaen oft lest gedaen is.
 Revolveren, ontdecken.
 Revideren, hersten Revisie. hersteninge.
 Revoceren, weder-roepen.
 Revocatie, weder-roepinge.
 Rea, verweerderisse.
 Reyceren, verwozpen.
 Regneur, wozeethept/strafhept.
 Regoreux wozeet/straf.
 Ruineren bederben. Ruine bederffenisse.

S.

- Sacrilegie, Kerck-roof/ Kerck-diefte.
 Saisine, besit.
 Salaris, dienst-gelt.
 Salveren, behouden/beschermen.
 Salutatie, bescherminge.
 Saluyt, saltghept.
 Satisfactie, voldoeninge.
 Sauvegarde, 't behoed van den Prins.
 Schandaliseren, beschamen. berergeren.
 Schandale, schandalsfatie. beferginge.
 Secluderen buuten slupten.

Seclusie, huften sluytinge.

Secret, af-geschieden/heimelijck/verholen.

Secretaris, die heimelijcke dingen schrijft.

Seditie, op-loop / beroerte onder de ghemeente tegen d' overheft.

Senatus consultos den oversten raedt.

Sensible, sinlijcken/ geboelijcken/ verstan delijcken.

Sequester, af-geschieden door d' een en d' ander.

Sententie, 't gewijs de/ 't' bomsisse.

Significeren beteckenen laten weten

Secaria lex; een wet op de dood-slayers / moorders/ ende fenijn-gebers.

Simularen, beynse/versterc/oft anders stellen van 't is.

Simulatie, verpuffinge.

Singulier besondere/upnemenlijcken.

Sinisterlijck woestijck / bedrighlijcken. (homen)

Sisteren stellen/in recht pemanden vertoofen oft doen

Situieren stellen.

Situatie gestelentisse / stant / gelegenheyt oft eegenschap onder plaatsen.

Solemniseren heeren/feeste houden. (houde)

Solemniteyt de maniere die men ergens inne onbeso-

Soliciteren verholgen noestelijck bystien.

Solicitatie de vervolginge.

Solvent permant hie machtigh is zyn schult te betalen

Solveren ontbinden/verlossen, betalen/papen.

Sommeren mannen.

Sommatie maninge. (den)

Sommarie oft sommierlijck hoortelijck/met korte woord-

Sorrieren de nature oft eyfch van der substantie volge.

Souverain Overste/Opverste.

Specialijcken bysondere.

Specificeren in 't bysondere verklaren.

Stateren laten staen/gelijck de rechter de kosten sta-

- teert tot der decysen van der materie principael.
 Statueren, vast setten of doornemen, infetten/instellen
 Statuyten, infettingen.
 Scileren, de practijche ingeben oft doen verstaen.
 Styl, t'gebuyck of manier van doe vande Practizijn
 Stipuleren, bestighen/braghen/ oft worden gebraegh
 met begeerte.
 Strictelicken, eppentlijche, scherpelijcken/ nauwelijc
 Subaltarne Rechter, zyn Rechters die ten diffinitie
 onder de Magistraet staen/ als die van de Laken
 Halle/ Weeg-kamer/ van den Papse/ ende andere.
 Subject onderwoypen.
 Cas Subject, de materie principael.
 Submitteren, hem onder-setten / oft ten gesegge van
 anderen gedragen.
 Subornen, heymelijch toe-maken / om pemandt t
 bedriegen.
 Subreptic, heymelijche ontreckinge ofte stellinge.
 Subreptic Obreptic, haescheijck met bedroghe oft op
 onwaerachtigh te kennem gheben yet verkrigen.
 Subsidië, hulpe/onder-staet.
 Sublisteren, onderstaen/ t-samen staen.
 Substantie, een dingh dat door hem selbens oft daer
 men yet upt maecht/ habe rijckdom.
 Substitutus, in pemandt in zyn stede stellen.
 Substitutus, die in pemandt stede geselt is.
 Subverreren ommekeeren. Subversie, verstooringe.
 Subvenieren te hulpen komen.
 Subvirgule, so onder-voeden oft strepen.
 Succederen in de goeden van pemanden by versterffe
 nisse komen.
 Successie versterffenisse/verhal.
 Succumberen onder vallen/ oerwonnen worden
 t'onderblijben.

Van de Letter-konst.

51

Suffisant oft sufficient, machtigh / oft seker genoegh.

Superfederen, op-houden, laten staen.

Suppleeren, volmaken / 't gebreec boldoen /

Suppliceren, ootmoedelijck bidden.

Supplicatie, ootmoedelijcke biddinge. Requeste.

Suppliant, ootmoedigh bidden.

Supposeren, onderfetten.

Gesupposeerde, die in den schijn van eenen anderen
bedrieglijcken komt.

Suranneren, over-jaren.

Surrogeren oft subrogeren, hoorden oft penanden
helpen in eens anders plaetse.

Suspenderen, op-hangen / twijffelachtigh houden.

Suspens, twijffelachtigh.

Suspicieren, vermoepen.

(blijben.

Sustineren, verdragen / verbolgen / vast houden / oft by
Syndicalen Zeyt-schepenen / gemachtighde boden oft
diergelijcke.

T.

Tabellioenen Notarijfen oft Schrijbers van den ko-
Tacite stijgende / al heymelijcken. (ningh.)

Taxeren schatten.

Tergiverferen bedriegen tegen staen.

Tergiverlatie bedrog / achterdeel.

Temeriteyt dwaesheyt / vermetelheyt.

Tencur d' inhoudt oft begrip van der reden.

Termineren eynden besichten / uptten /

Termijn tijdt / mijte / eynde oft pale.

Testament: upttersten wille.

Testateur een man die Testament maect.

Testatrice een vrouwe die Testament maect.

Testeren Testament maken / betupgen of roepen tot
Text den zin. (getupge.)

Titule onder oft opschrijft / bytes oft eenigh bescheet.

Tollereren, verdragen.

Tractaet begrijpt van eenige handel oft geschift.

Tracteren, handelen/ oft onderwinden.

Traduceren, translateren, oberfetten / van d' een tale in d' ander fetten.

Traductie, translatie, ober-fettinge.

Tranquilliteyt, gerusthedt/ stilhedt/ vrede.

Transfactie, oberfettinge/ vereeninge/ oft oberkominge

Transfigeren, vereenigen/ oberkomen.

Transfereren, ober-dragen/ oberfetten.

Transporteren, op-dragen/ obergeven.

Tribuyt, gift / schattinghe / bede / schot / lot / oft wat men de Oberheyt geven moet.

Trumpheren herblijden/ het proces winnen.

Tuteurs Beschermers / Dooghden / oft Regierders van weesen goeden.

V.

Vicarie op-houdinge bypshedt/ loon van den wercke.

Vaceren hem ergens mede moeyen ofte bekomme.

Vacant ydel/ onbekent. (ren.

Vacantie op-houdinge / oft schoffinghe van eenige saken oft Recht.

Vagabond ledigh-ganger landt-looper.

Valetudinaire steck-achtigh/ die altijd steck is.

Valeur valutie werde. Vehement krachtigh.

Vendiceren hem toe-schrijven oft epgenen.

Veneditie verkoopinghe.

Ventileren oberloopen ramen/ onbesicht hangen.

Verbaleren den sake mondelinge aen-geven.

Verbael de reden die mondelinge geschiet.

Verbalijk mondelinge.

Verificeren waerachtigh maken/ oft bewaeringen.

Verificatie waerachtigh-makinge/ blijctinge.

Verisimile de waerheit gelijk/ geloof-waerachtigh.

Verse.

- Verferen, hem neerftighlick in een sake oeffenen.
 Vexeren, quellen/moepen/lastigh ballen.
 Vigeren, groepen leven/sterck ende krachtigh wesen.
 Vigueur, kracht. Vil, slecht/ongeacht.
 Vilpenderen, berachten/berfmaden.
 Violeren verkrachten schenden.
 Violatie, verkrachtinge/schenden.
 Violentie, geweld.
 Visiteren, over-sien/befoecken/besichtigen.
 Visitatie, visie, obersteninge/ befoeckinge/ besichtiginge.
 Vitupureren, lasteren/lachteren.
 Vnanim, van eenen willen/eendzachtigh.
 Vnicq, eenigh/ singulier.
 Vniversael, algemeen of ober al.
 Vocatie, roep. Voceren roepen.
 Vociferen, luyde roepen krijschen.
 Volumen, een deel eens gantschen Boecks.
 Voluntaire gewilligh.
 Vrgeren, dzingen/dwingen/aen-dzjben haesten.
 Vifireren gebzupcken diekmael oft alleen.
 Vsufruct, pzoft oft nuttinge van eenige goet.
 Vsufractuaire, een die 't pzoft oft nuttinghe van een
 bzeemt goet sonder zijne schade besit / oft gebzucht.
 Vsure, woecker/ pzoft/ gebwin/
 Vsurperen, gebzupcken / ende onthouden 't gene hem
 niet toe en behoort.
 Vteren, gebzupcken/besigen oft gemeenschap hebben
 Vtijl, pzoftelijck. Vailiteyt, pzoft.
 Vulgair, gemeen/ slecht oft kleyn geacht.

W.

(tigen.

- Waerdenen, kennisse van der weerde geben / besich-
 Waerchap, waernisse / garand / belofte van onthefse-

Z.

(nisse.

- Zele, pber/ jalours heyd/ afgunste/ oft haet.

Het Dunesche ghetal

I ij kj iij v vi vij ix x xi xij xij xliij xv xvi
 xvij xvij xix xx xxi xxij xxij xxliij xxv xxvi xxvij
 xxvij xxix xxx xxxi xxxij xxxij xxxliij xxxv xxxvi
 xxxvij xxxvij xxxix xl xli xliij xliij xliij xlv xlvj
 xlvij xlvij xlix L. li. lxx. lxxx. xc. C. CC. CCC.
 CCC. D. M. LXX. LXX. LXX. LXX. LXX. LXX.
 l. m. c. m. m. m. Et. cl. l. c. LXII.

Volgende de halben aldus : 3 3z iij iijz iijz iijz iijz iijz
 vijz vijz ixz xz xxiij xxiijz xxiijz xxiijz.

Het Cijfer ghetal.

I 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18
 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33
 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48
 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63
 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78
 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93
 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105
 106 107 108 109 110 120 130 140 150 1000
 2000 3000 4000 5000. M. C. LXII.

Hier na volght de Tafel van
 Multiplicatie.

I A-

TAFEL van Multiplicatie

55

2	4
3	6
4	8
5	10
6	12
7	14
8	16
9	18
10	20
11	22
12	24

3	9
4	12
5	15
6	18
7	21
8	24
9	27
10	30
11	33
12	36

De Tafel Arithmetica / wel perfect // ontfuyten /
De Tafel Arithmetica / leert correct // van buyten.

4	16
5	20
6	24
7	28
8	32
9	36
10	40
11	44
12	48

5	25
6	30
7	35
8	40
9	45
10	50
11	55
12	60

6	36
7	42
8	48
9	54
10	60
11	66
12	72

1603.

TAFEL

7	7	49
	8	56
	9	63
	10	70
	11	77
	12	84

8	8	64
	9	72
	10	80
	11	88
	12	96

9	9	81
	10	90
	11	99
	12	108

10	10	100
	11	110
	12	120

11	11	121
	12	132

12	12	144
----	----	-----

Striveux est re prompt & seu, eni Arithmetiques,
Apprens fermement par coeur, Table Pithagorique.

16	2	32
	3	48
	4	64
	5	80
	6	96
	7	112
	8	128
	9	144
	10	160
	11	176
	12	192

24	2	48
	3	72
	4	96
	5	120
	6	144
	7	168
	8	192
	9	216
	10	240
	11	264
	12	288

C. D. V. N.

Hier

Oprecht Onderwijs / van de etc.

**Nier na volgen sommige Numeratten diemé de scho-
lieren verstandelijck sal leeren op ende af-tellen / soe dat behoort.**

123
456
789
234
567
890
345
678
601
241
424
363
636
484
848

4444
8080
3663
7007
9966
4842
8822
6009
1234
0000
9696
3456
4567
5678
6789
4321
8888

56789
67890
78901
55555

123456
789000
654321
646634

7060504
1230321
8408048
1460941

1234567
7777777
7070707
7654321

4	3	8
9	5	1
2	7	6

**En Jonghman is oudt 25 jaer/
Dage hoe veel dagen hy is.**

25
12
—
50
25
—
300
4
—
1200
4
4800

Her School-Gebedt.

O Heere ghy die daer zijt des wijs hepdts fonteyne/
 Wilt onsen Geest verlichten / end' ons verstant/
 D' welck van hem selfs is d'pster end' onreyn/
 Bevesticht onse memoete door u sterke handt/
 Om wel 't onderhouden 't gene in ons wort gheplant
 Stort in ons dijnen Geest die ons maecht bequame
 Dat wy naer stighheidt toonen om wel te leeren want
 Dan sullen wy toenemen in deughdelijcken Fame/
 End' wat leeringe onse herte sal worden aengename.
 Geest dat wy die besteden tot dijner eere/
 End' soo ghy den ootmoedigen belooft eersame.
 Wijshept end' den hovaerdigen beschaemthept seere/
 Verootmoedicht van onse herten langhs soo meere/
 Op dat wy ons onderdanigh mogen begeben
 Eerst dijne Majestept / daer na onsen Over-Heere/
 Die ons onderwijst tot eerbaer leven/
 Dat wy ons soo bereyden ter deughte verheben/
 Tot dat wy onse dagen eynden / na dijn gebieden
 Door Jesum Christum moet het al geschieden.

ORDONNANTIE

van de Schoole.

In den eersten sullen alle Scholteren des morgens
 Leer zy ter Scholen komen behoorlijke oorlof bza-
 gen aen Vader ende Moeder / oft hert belieft datse
 te Scholen gaen / ende sullen ten langhsten voer acht
 uren in de Schoole wesen / ten ware wy geloof-wer-
 dige redenen van onschult.

2. Niemandt en sal smorghens van hups na der
 Scholen

Scholen komen / sonder eerst handen ende aensicht
gewassen te hebben.

3. Ter Scholen zijnde / sal een pegelijck terstont
zijn lesse leeren / ende 't gene hy niet en kan / by een
ander onderbragen / al eer hy komt op-seggen.

4. Al eer men sal beginnen op te seggen / sal men
eerst 't School-gebedt op-seggen / d' welck doen sal
ven van de Censeurs ofte toetsenders / die van den
Meester gestelt zijn.

5. 't Gebedt gedaen zijnde / sal men beginnen op te
seggen / ende in 't opseggen / ofte oock in 't geschzift
te toonen / en sal der maer twee by den Meester mo-
gen staen.

6. Op-gesept hebbende / sal een pegelijck terstont
beginnen te schzjiben (ende anders niet doen soo lan-
ge tot dat zy van den Meester geroepen worden om
haer geschzift te toonen.

7. Niemandt en sal beginnen te schzjiben eer hy
opgesept heeft / noch oock niet schzjiben sonder booz-
schzift. Ende eer hy begint te schzjiben / sal hy den
datum des maents ende jaers boven aenstellen / en-
de geschreben hebben / sal hy 't selven met zijnen naem
onderteecken.

8. Elcken schzjiber sal alle morgens een penne by
den Meester ofte Onder-meester doen snyden / ofte
repareren eer men begint te schzjiben.

9. Elcken Schzjiber sal hebben vier goede pennen
ende papiers genoegh booz eenen dagh / ende den ho-
ker wel nat met goede swarten inck.

10. Alle Schzjibers sullen passen ende sorghe dra-
gen om hare penne wel te houden oock hare uptter-
ste best doen om den Meesters handt Excellent ende
konstigh na te schzjiben.

11. Niemandt en sal op zijne School-boecken
noch

noch oock op sijn booz-dichten ofte booz-schrijven
maken noch schrijven eenige geillen/als manneken/
peerden/katten/honden/ ofte eenige diergelycke fab-
berie / ten ware alleenlycken sijnen naam: maer sal
deel eer alle vlijt aenwoende / om de selde sijnver ende
schoon sonder inct-bladden ofte andere duplighoyt te
betwaren.

12. Soo permanden bevonden wort die te half elf
uren niet op-gesepdt / geschreven ende getaent heeft.
die sal moeten des middaeghs in de schole blijven/
sonder te mogen t'huys gaen eten/achter-belgonds de
leere Pauli.

13. Niemandt en sal sonder oozlof te bragen upt des
Schoole moghen gaen / noch oock 's morgens oft
's middaeghs daer tane komen / sonder behooyliche
reberentie te doen.

14. Als 'er eenige lieden niet eeren ter Schole ko-
men soo sullen alle de scholieren wel reberentelijcken
den hoet sichten.

15. Des middaeghs / ende oock des avonds upt
der Schoole na huys gaende / als oock van huys na
der Schoole komende/sullen wel scherpeijcken letten
sop haer eenighe lieden van qualstept te gemoete ko-
men / het waer permandt van de C. Magistraet ofte
eenighe andere eerbare personen / datse deselven wel
reberentelijcken eeren ende respecteren/ na behooren.

16. Dat oock niemandt hem verstoute (het 3^e in
't gaen ofte komen) eenige geruchten of onmanterij-
ke zeden boozt te stellen / het ware kijven / bochten/
bloecken/swaeren. ofte d'een den anderen toenamen.

17. Werden oock wel expzesselijck alle scholieren
vermaent ende belast / dat 3^e in 't gaen noch in 't ko-
men niet geen scholieren van andere scholen en sullen
vechten noch twiisten/noch oock omtrent geen Scho-
len/

len / ofte School-meesters deuren eenigh geroep oft gerucht maken.

18. Des middaghs ende des avondts t' hups komende / sal een pegelijck zijne Ouders reberentelijcken toe-spreken ende goeden dagh ofte goeden avondt bieden / na tijts gelegentheit.

19. Item wort wel ernstelijck bebohlen / alle de gene die de Psalmen helpen zingen. / mitsgaders die den Catechismus beantwoorden / darse niet en sullen saelgeren des Sondaghs 's morgens ten acht uren / ende des na-middaghs ten half een ure / in de Schoole te wesen / om in goede ordonnantie na de Kercken te gaen.

20. Elck een sal hem stil ende manterijgh in de Kercke houde (ghedurende de predikatie) sonder eenigh gerucht / spelen / lachjen of klappertje aen te rechten.

21. Ende by alden pemandt boven 't verbodt van dese / eenigh manterelijck ghelaet aen stelt / die sal terstondt van een Censuer (daer toe gestelt zijnde) genoteert zijn / ende sulken ter gelegener tijdt daer boren ende booz alle andere misbruycken / hier inne verhaelt / wel scherpelijck gecorrigeert ende gestraft werden.

Elck wil,, hem stil,, en vroet,, soo dragen,
Dat hy,, blijft vry,, van boet,, end' slagen.

Den eersten May, 1601.

Ghy Kinderen / merckt / leert / end' verstaet /
Reemt waer den tijt / die ghy ter Schoolen gaet :
Want doet ghy niet / soo suldy 't beklagen /
Als het te laet werdt / in u onse dagen.

Pr. Prk. D. T.

Ghy

Ghy Ouders bedenckt uwen schuldigen
plicht.

Pens doch ghy Godbzuchtige Ouders vol eeren/
Wat sorgh en toeficht gy schuldigh zyt om dzagen
Over u kinderen/om wel te doen leeren/
Oft ghy sult u te spade beklagen/
En ghy sult van Godt den Heer in u lesten dagen
Scherplich van onachtsaemhept gecorrigceert // zyn
Als ons leben generalijck sal ge-examineert // zyn.

d' Ouders behooren haer te quijten na
vermogen, in 't onderwijfen haerder
Kinderen.

Quijt u conscientie tegen Godt den Heere.
Ghy zorne Borzers alhier geseten/
En doet u kinderen stichten in delighd end' eere/
Laetse vooz al onderwijfen in der Penne secreten
En alle edele konsten doet haer doch weten
Daer deur zy mogen tot staet en eeren komen/
Want desen stijchdom er werdt haer nimmermeer
gembren.

Neemt een Exempel aen de Mieren.

Rijst ruyt den slaep van onachtsaemhept groot/
Ghy trage Jongers noch in konst onerbaren :
En ghy alle die niet eeren wilt winnen u broodt
Leest lesen end' schryven in u jonge jaren :
En wilt aen de Penne gelt noch arbeidt sparen.
Want d' ongeleerde moet vooz de geleerde nijgen/
En daer de geleerde spreekt/ moet d' ongeleerde
swijgen.

Malmoerken, mal Kindeken.

Veel Vaders ende Moeders zijn soo mal met haer
kinderen/

Hoozt toe watse tegen de School-meesters gewagen/
Meester en bekijft mijn kindt niet/'t mocht hem hin-
deren/

't Is noch jongh en heer / 't magh geen woorden
berdragen:

't Heeft oock noch om te leeren veel jaren end' dagen/
Geest mijn kindeken noch zijn willeken / seggen zp
erzesse

Dat zp in eenjaer niet en leeren / dat leeren zp in sesse.

Vive la Plume.

Wonder boven wonder kan de Penne bedryben/
Met den goeden is zp goet / met den quaden quaet/
Sommige raedse tot brede / anderen doerse kyben:
De Penne is stoutter dan menigh tonghe van praet/
Deur de Penne komt menigh tot hoogen staet;
De Penne is tot goede end' quade saken haerdigh/
De konste der Pennen is alle eere waerdigh.

Leerde soe lan als ghy leeft.

Senocrates end' Xenophon vol deugden en sententien/
Aristoteles/ Plato/ Socrates end' Solon mede
Seneca Cicero end' Plinius vol excellentien/
Wat waren al Heydenen vol wetenheide/
Soo hare Boeken uptuysen in doorp en stede:

Laten wong van / die Chyftonen wullen genaent //

Haerstig quytten/ of wy sullen booz haer beschaent //

zijn.

d' Ou-

64 **Oprecht Onderwijs etc.**
 d' Ouders sullen reden geben voor Godt
 den Heere/
 Hoe zy haer kinders ghesticht hebben in
 deughd' en eere.

Eplaes / hoe kleyn siet men nu geleertheit achten
 Onder alte geslachten/die selfs ignorant//zijn
 Die haer kind'ren na konst behoordē te doen trachten.
 En niet leeringe te betrachten / souden hollant//zijn/
 Dit ziet men dat d' aldertraeghste (t' haerder
 schand)//zijn.
 Zy late de jeugt ongebondē loopen/ten spele te dans.
 Sulx meent zyn kind lief te hebbē/en hatet nachtans

Oorloff.

Notable Gessten/heb ich my qualijck gequeten
 In dit Boeckken te schryben ofte te stellen roprecht/
 En wilt daerom als Zoylus niet zyn gebeten/
 Roept geen dissame / al te langh gebecht/
 Verbetert met der daerom het uwe perfectit/
 Als dan sal men u hoghlyche pryzen en lauderen:
 Een ander te berispen/geen byenschap en berwoecht.
 Rust u dan van schrypen ende bitupereren.
 'T is wt jonke gedaen om de jeughe te instrueren.

Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ
Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ
Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ
Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ
Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ
Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ
Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ
Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ
Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ	Ⓔ	Ⓒ